

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ»

Ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

Πληροφορίες για το ΠΜΣ όπως αυτές αναφέρονται στο σχετικό ΦΕΚ ίδρυσής του και στην Προκήρυξη υποβολής υποψηφιοτήτων:

Άρθρο 1 **Γενικές Διατάξεις**

Το Τμήμα Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2015–2016 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινική Ψυχολογία» σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και του Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 796 τεύχος Β/ 6 Μαΐου 2015). Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Προγράμματος αναλαμβάνει το Τμήμα Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άρθρο 2 **Αντικείμενο - Σκοπός**

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η εκπαίδευση και εξειδίκευση ψυχολόγων στην Κλινική Ψυχολογία. Η Κλινική Ψυχολογία αποτελεί εφαρμοσμένο κλάδο της ψυχολογίας που αφορά στην ψυχική υγεία και ψυχοπαθολογία ατόμων και ομάδων. Ειδικότερα, ασχολείται με τη μελέτη της ψυχολογικής λειτουργίας του ατόμου καθώς και την αντιμετώπιση ψυχολογικών δυσλειτουργιών και διαταραχών. Ακόμη, αντικείμενο της Κλινικής Ψυχολογίας αποτελεί η καθημερινή λειτουργικότητα του ατόμου (σχολική προσαρμογή και επίτευξη, οικογενειακές και διαπροσωπικές σχέσεις, εργασιακή λειτουργία και επίτευξη).

Συγκεκριμένα, η Κλινική Ψυχολογία αφορά στους τομείς:

- (1) της αξιολόγησης – διάγνωσης με ψυχομετρικά μέσα
- (2) της πολύπλευρης κλινικής ψυχολογικής αντιμετώπισης ατόμων, οικογενειών ή/ και ομάδων που παρουσιάζουν ψυχικές δυσλειτουργίες και διαταραχές
- (3) της πρόληψης ψυχικών δυσλειτουργιών και διαταραχών σε ατομικό και κοινοτικό επίπεδο και
- (4) της έρευνας στους τομείς της αξιολόγησης – διάγνωσης, της παρέμβασης και της πρόληψης.

Ομάδα-στόχος είναι ολόκληρος ο πληθυσμός, δηλαδή καλύπτεται όλο το ηλικιακό φάσμα από τη βρεφική έως την τρίτη ηλικία, καθώς και όλες οι κοινωνικές και έθνο-πολιτισμικές ομάδες, δεδομένου ότι απώτερος στόχος της επιστήμης της Κλινικής Ψυχολογίας είναι η προαγωγή της ψυχικής υγείας όλων των πολιτών.

Ειδικότερα, οι προαναφερθέντες άξονες περιλαμβάνουν τα εξής:

- (1) **Αξιολόγηση:** Βασίζεται στην συνέντευξη, σε σταθμισμένες δοκιμασίες (τεστ), ποιοτικές παρατηρήσεις, πληροφόρηση του περιβάλλοντος με στόχο την έγκυρη εκτίμηση της νοητικής, ψυχικής και νευρο-ψυχολογικής λειτουργίας και την διάγνωση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξιολόγηση με ψυχομετρικά μέσα π.χ. τεστ νοημοσύνης, τεστ αυτο-αναφοράς, προβλητικές δοκιμασίες.
- (2) **Παρέμβαση:** Αφορά στην κατάλληλη θεραπευτική αντιμετώπιση σε ατομικό, οικογενειακό και ομαδικό επίπεδο ψυχολογικών δυσλειτουργιών και διαταραχών, όπως διαταραχές της βρεφικής, παιδικής και εφηβικής ηλικίας, καθώς και της ενήλικης ζωής π.χ. αγχώδεις διαταραχές, σωματόμορφες διαταραχές, αποσυνδεδετικές (διχαστικές) διαταραχές, ψυχώσεις, διαταραχές της διάθεσης, διαταραχές της προσωπικότητας, διαταραχές της πρόσληψης τροφής, διαταραχές συνδεδεμένες με χρήση ουσιών, ψυχοσωματικές διαταραχές, σεξουαλικές διαταραχές, οργανικά σύνδρομα.
- (3) **Πρόληψη:** Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων με στόχο την προαγωγή της ψυχικής υγείας, πχ. προγράμματα ενημέρωσης και παρακολούθησης σε ομάδες υψηλού κινδύνου για εκδήλωση ψυχοπαθολογίας, προγράμματα για την πρόληψη χρήσης ουσιών σε εφήβους.
- (4) **Έρευνα:** Σχεδιασμός και υλοποίηση εμπειρικών και ποιοτικών ερευνών σχετικά με τις μεθόδους αξιολόγησης, την ψυχική λειτουργία, τα ψυχοπαθολογικά σύνδρομα, τη διεργασία και την έκβαση της παρέμβασης, και την αποτελεσματικότητα των προληπτικών προγραμμάτων.

Το εκπαιδευτικό μοντέλο του ΠΜΣ δίνει έμφαση τόσο στην ακαδημαϊκή όσο και στην επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα και με τα πρότυπα των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών του εξωτερικού. Βασικός στόχος του προτεινόμενου ΠΜΣ είναι η υψηλού επιπέδου και άρτια κατάρτιση στο πεδίο εφαρμογής. Για το σκοπό αυτό προβλέπεται:

- (1) θεωρητική - ακαδημαϊκή κατάρτιση και
- (2) πρακτική άσκηση που να καλύπτει ολόκληρο το φάσμα των κλινικών εφαρμογών

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα συνδυάζουν υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκή γνώση, ερευνητικές ικανότητες και αξιόλογη πρακτική εμπειρία στην άσκηση του επαγγέλματος.

Σχετικά με την επαγγελματική τους αποκατάσταση, θα είναι σε θέση:

- (1) να στελεχώσουν Νοσοκομεία, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, αντίστοιχες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Συμβουλευτικά Κέντρα, μονάδες απεξάρτησης χρηστών, διαγνωστικά κέντρα, αντίστοιχες υπηρεσίες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης
- (2) να διδάξουν σε κύκλους μαθημάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επιμορφωτικών σεμιναρίων σε θέματα της κλινικής ψυχολογίας

Για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος προβλέπεται περαιτέρω ερευνητική εκπαίδευση.

Το Π.Μ.Σ Κλινικής Ψυχολογίας υπόκειται σε διαδικασία αξιολόγησης, τα αποτελέσματα της οποίας χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή του Προγράμματος για τη βελτίωση της λειτουργίας του. Προβλέπονται δύο (2) είδη αξιολόγησης:

- (1) Ένα σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης (από την Επιστημονική Επιτροπή του Προγράμματος, ανά εξάμηνο ή / και ανά θεματική περιοχή) και
- (2) Ένα σύστημα εξωτερικής αξιολόγησης (από μέλος Δ.Ε.Π. άλλου ελληνικού ή ξένου πανεπιστημίου). Για την αποτύπωση της προόδου του Προγράμματος έχουν κατασκευαστεί ειδικά ερωτηματολόγια.

Τα κριτήρια που θα αποτελέσουν την βάση της αξιολόγησης θα είναι:

- Βαθμός υλοποίησης του προγράμματος
- Παρακολούθηση μαθημάτων και άλλων επιστημονικών δραστηριοτήτων
- Δειγματοληπτική έκφραση απόψεων εμπλεκομένων μερών
- Εξεταστέα ύλη, τρόποι εξετάσεων και επίδοση φοιτητών
- Συνεργασία και βαθμός ικανοποίησης εξωτερικών συνεργατών
- Ποιότητα έρευνας και διπλωματικών εργασιών
- Συμμετοχή και ανακοινώσεις σε συνέδρια
- Δημοσιεύσεις
- Σχέση μαθημάτων και πρακτικής άσκησης

Με βάση τα παραπάνω συντάσσεται έκθεση αξιολόγησης, η οποία τίθεται υπόψη της Επιτροπής και υποβάλλεται στην Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος.

Άρθρο 3 **Μεταπτυχιακοί Τίτλοι**

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Κλινικής Ψυχολογίας απονέμει:
α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στην Κλινική Ψυχολογία και
β) Διδακτορικό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΔΔΕ) στην Κλινική Ψυχολογία.

Άρθρο 4 **Κατηγορίες Πτυχιούχων**

Δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες επιλογής έχουν οι πτυχιούχοι των Τμημάτων - ή ισότιμων Προγραμμάτων - Ψυχολογίας της ημεδαπής και των αντίστοιχων ισότιμων αναγνωρισμένων Τμημάτων της αλλοδαπής (σύμφωνα με την προσθήκη που περιλαμβάνεται στο άρθρο 4, της τροποποίησης της υπουργικής απόφασης Β7/205 της 22/4/96 για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ Κλινικής Ψυχολογίας).

Άρθρο 5

Χρονική Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια του Προγράμματος για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία ορίζεται σε έξι (6) διδακτικά εξάμηνα. Ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου και απόφαση της Επιτροπής του Προγράμματος σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού λειτουργίας των ΠΜΣ. Σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ., εγκυμοσύνη, στρατιωτική θητεία) κατόπιν σχετικής αιτιολογημένης αίτησης η Επιτροπή του Προγράμματος μπορεί, αν είναι εφικτό, να χορηγήσει άδεια αναστολής φοίτησης για ένα μόνο χρόνο. Το χρονικό διάστημα της άδειας αναστολής φοίτησης δεν υπολογίζεται για τη συμπλήρωση του ανώτατου ορίου φοίτησης. Σε κάθε άλλη περίπτωση, όπου φοιτητής/τρια αιτείται επιμήκυνση του χρόνου σπουδών, το θέμα εξετάζεται από την Επιτροπή Προγράμματος.

Το πρώτο έτος είναι αμιγώς θεωρητικό ενώ το δεύτερο και τρίτο έτος, εκτός από την παρακολούθηση μαθημάτων περιλαμβάνουν και πρακτική άσκηση σε κλινικά πλαίσια. Κατά το δεύτερο έτος γίνεται η «μικρή» πρακτική με συχνότητα 3 ημέρες/βδομάδα και στο τρίτο έτος η «μεγάλη» πρακτική που πραγματοποιείται σε καθημερινή βάση, ενώ παράλληλα παρακολουθούν κλινικά σεμινάρια και πραγματοποιούν τη διπλωματική τους εργασία.

Η τριετής φοίτηση κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί το απαιτούμενο επίπεδο κατάρτισης ως προς την κλινική εφαρμογή μέσω της πρακτικής άσκησης.

Άρθρο 6 Πρόγραμμα Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει παραδόσεις, σεμινάρια εξειδικευμένης κατάρτισης, εργαστήρια, κλινικές ασκήσεις και διαλέξεις στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα, δια ζώσης ή και μέσω διαδικτύου, καθώς και συμμετοχή σε παρεμβατικά και ερευνητικά προγράμματα που εκπονούνται από το Τμήμα Ψυχολογίας. Επίσης, περιλαμβάνει συγγραφή διπλωματικής εργασίας καθώς και πρακτική άσκηση σε σχετικούς με το χώρο της Κλινικής Ψυχολογίας φορείς.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει:

A. Επιτυχή παρακολούθηση σε μια σειρά μαθημάτων και σεμιναρίων:

Η διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 12 εβδομάδων. Η εξασφάλιση της ελάχιστης διάρκειας, αν χρειαστεί, επιτυγχάνεται με μικρή παράταση του εξαμήνου ή/και διενέργεια συμπληρωματικών μαθημάτων. Ο φοιτητής που δικαιολογημένα δεν παρουσιάστηκε στις εξετάσεις (Φεβρουαρίου ή Ιουνίου) ή απέτυχε σε μάθημα μπορεί να εξετασθεί σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα και την Επιτροπή Προγράμματος. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας, η Επιτροπή εκτιμά και αποφασίζει για την περαιτέρω πορεία του φοιτητή.

Τα μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών ή άλλων Πανεπιστημίων της χώρας ή του εξωτερικού, ομότιμους Καθηγητές ή από ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να κληθούν να διδάξουν, από την Επιτροπή Προγράμματος, εξειδικευμένοι επιστήμονες, μοναδικοί γνώστες στη χώρα ενός γνωστικού αντικειμένου. Οι παραπάνω ορίζονται από την Επιτροπή του Προγράμματος, η οποία αναθέτει το διδακτικό έργο κάθε εξαμήνου. Ειδικά σεμινάρια θα προσφέρονται κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής Προγράμματος από επιστήμονες της Ελλάδας και του εξωτερικού εξειδικευμένους σε θέματα της σύγχρονης Κλινικής Ψυχολογίας. Οι αναθέσεις των μαθημάτων υποβάλλονται στη ΓΣ του Τμήματος για έγκριση.

Οι διδάσκοντες είναι αρμόδιοι για το περιεχόμενο, τους μαθησιακούς στόχους, τη βιβλιογραφία και τον τρόπο αξιολόγησης του κάθε μαθήματος λαμβάνοντας υπόψη τα ECTS του κάθε μαθήματος ανά κατεύθυνση και καταθέτουν στη Γραμματεία του ΠΜΣ την περιγραφή του μαθήματος.

Τα διδασκόμενα μαθήματα κατανέμονται σε τέσσερεις θεματικές ενότητες:

1. Αξιολόγηση
2. Παρέμβαση-Θεραπεία
3. Ερευνητικός Σχεδιασμός- Στατιστική
4. Πρόληψη

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, τα εργαστήρια και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του μεταπτυχιακού τίτλου του άρθρου 3, καθορίζονται ως εξής :

Α΄ Εξάμηνο	
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
Σύγχρονα Ταξινομικά Συστήματα Ψυχοπαθολογίας (Diagnostic & Statistical Manual of Mental Disorders, 5 th Edition, DSM-5 και International Classification of Diseases, 10 th Edition, ICD-10)	3
Ψυχοπαθολογία I: Ψυχοδυναμική Προσέγγιση Ψυχοπαθολογίας Ενηλίκων	6
Ψυχοθεραπεία I: Ψυχοδυναμική Προσέγγιση Ψυχοθεραπείας Ενηλίκων	6
Αξιολόγηση I: Γνωστικές Λειτουργίες (WAIS, WISC Stanford-Binet)	6

Κλινική Συνέντευξη	4
Νεύρο-ψυχολογία	3
Βασικές Αρχές Ψυχοφαρμακολογίας	2
Σύνολο Α' Εξαμήνου	30

Β' Εξάμηνο	
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
Ψυχοπαθολογία II: Γνωσιακή-συμπεριφοριστική Προσέγγιση Ψυχοπαθολογίας Ενηλίκων	6
Ψυχοθεραπεία II: Γνωσιακή-συμπεριφοριστική Προσέγγιση Ψυχοθεραπείας Ενηλίκων	6
Αξιολόγηση II: Προβλητικές Μέθοδοι Αξιολόγησης	4
Ψυχολογία και Ψυχοθεραπεία Ομάδας	4
Γνωσιακές Νευροεπιστήμες	3
Νευροψυχολογική Αξιολόγηση	3
Σύγχρονα Θέματα στην Κλινική Ψυχολογία (Μονογονεϊκές οικογένειες, μειονότητες, χρόνια νοσήματα, κ.λπ.)	4
<i>Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων για το Β' Εξάμηνο</i>	30

Γ' Εξάμηνο	
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
Ψυχοπαθολογία III: Ψυχοδυναμική Προσέγγιση Ψυχοπαθολογίας Παιδιού – Εφήβου	6
Ψυχοθεραπεία III: Ψυχοδυναμική Προσέγγιση Ψυχοθεραπείας Παιδιού – Εφήβου	6

Αξιολόγηση III: Προσωπικότητα-Ψυχοπαθολογία	4
Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία - Πρόληψη	4
Στατιστική I	4
Πρακτική Άσκηση	6
Σύνολο Γ' Εξαμήνου	30

Δ' Εξάμηνο	
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
Ψυχοπαθολογία IV: Γνωσιακή-συμπεριφοριστική Προσέγγιση Ψυχοπαθολογίας Παιδιού – Εφήβου	6
Ψυχοθεραπεία IV: Γνωσιακή-συμπεριφοριστική Προσέγγιση Ψυχοθεραπείας Παιδιού –Εφήβου	6
Αξιολόγηση IV: Προσωπικότητα	3
Θεραπεία Οικογένειας, Ζεύγους και Άλλες Προσεγγίσεις	3
Στατιστική II	3
Κλινική Ψυχολογία της Υγείας-Ψυχοσωματική	3
Πρακτική Άσκηση	6
Σύνολο Δ' Εξαμήνου	30

Στ' Εξάμηνο	
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
Ποσοτική Μεθοδολογία στην Κλινική Έρευνα	4

Δεοντολογία	4
Πρακτική Άσκηση	12
Διπλωματική Εργασία	10
Σύνολο Στ' Εξαμήνου	30

Ε' Εξάμηνο	
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
Ποιοτική μεθοδολογία στην κλινική έρευνα	4
Κλινική Ψυχολογία της Υγείας	4
Πρακτική Άσκηση	12
Διπλωματική εργασία	10
<i>Σύνολο ωρών διδασκαλίας εβδομαδιαίως</i>	
<i>Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων για το Ε' Εξάμηνο</i>	30

ΣΤ' Εξάμηνο	
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
Εμπειρική μεθοδολογία στην κλινική έρευνα	4
Δεοντολογία	4
Πρακτική Άσκηση	12
Διπλωματική εργασία	10
<i>Σύνολο ωρών διδασκαλίας εβδομαδιαίως</i>	
<i>Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων για το</i>	30

Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων για τα έξι (6) εξάμηνα: 180 Π.Μ.

Όλα τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει στην εξοικείωση των σπουδαστών με όλες τις σύγχρονες, επικρατούσες προσεγγίσεις της Κλινικής Ψυχολογίας.

Β. Πρακτική Άσκηση

Ο σκοπός και οι επιμέρους στόχοι Πρακτικής Άσκησης εντάσσονται στο μοντέλο εκπαίδευσης του «επιστήμονα-επαγγελματία» στη Κλινική Ψυχολογία, όπως εντάσσεται ολόκληρο το Πρόγραμμα Ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία.

Στόχος είναι η ενοποίηση των θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων, η έναρξη της άσκησης του επαγγέλματος του κλινικού ψυχολόγου υπό εποπτεία σε ένα κοινό πλαίσιο με επαγγελματίες συναδέλφους, καθώς και η ανάπτυξη ικανότητας περίσκεψης σχετικά με τις υποχρεώσεις και τις δράσεις του ιδίου του ατόμου και των άλλων.

Γ. Συγγραφή διπλωματικής εργασίας.

Η εργασία αυτή εκπονείται υπό την εποπτεία μέλους Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ψυχολογίας και αποτελεί πρωτότυπη ερευνητική εργασία. Η τελική έγκριση της διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή επιτροπή οριζόμενη από την Επιτροπή του Προγράμματος, μετά από επιτυχή παρουσίασή της από τον σπουδαστή/στρια.

Η ανάληψη θέματος για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται μετά την ολοκλήρωση του 4^{ου} εξαμήνου. Το χρονικό διάστημα για την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) εξάμηνα μετά την ολοκλήρωση της παρακολούθησης των μαθημάτων του προγράμματος και της επιτυχούς εξέτασης σε αυτά. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

Η διπλωματική εργασία υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Δ' εξαμήνου και υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής.

Η διπλωματική εργασία αξιολογείται από την Τριμελή Επιτροπή με το Βαθμό «Άριστα», «Λίαν καλώς», «Καλώς» ή «Ανεπαρκώς» και συντάσσεται σχετικό πρακτικό, το οποίο υπογράφουν όλα τα μέλη της Επιτροπής και κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Όλες οι διπλωματικές εργασίες υποβάλλονται στη γραμματεία του Τμήματος, η οποία διατηρεί σχετικό αρχείο. Αντίγραφο των διπλωματικών εργασιών κατατίθεται και στο σπουδαστήριο του Τμήματος Ψυχολογίας.

Άρθρο 6 **Αριθμός Εισακτέων**

Κάθε δεύτερο έτος προκηρύσσονται είκοσι (20) θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών για το παρόν πρόγραμμα.

Άρθρο 9 **Προσωπικό**

Τα μαθήματα διδάσκονται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Προβλέπεται επίσης η συμμετοχή μελών ΔΕΠ και άλλων Τμημάτων Ψυχολογίας Πανεπιστημίων της χώρας ή του εξωτερικού, ομότιμων Καθηγητών ή ειδικών επιστημόνων, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, καθώς και άλλες κατηγορίες διδασκόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3685/2008 και τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4009/11, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Επιτροπής Προγράμματος δύναται η ανάθεση μαθήματος σε ειδικούς επιστήμονες με αναγνωρισμένη επαγγελματική ειδίκευση. Οι παραπάνω ορίζονται από την Επιτροπή του Προγράμματος, η οποία αναθέτει το διδακτικό έργο κάθε εξαμήνου.

Κάθε διδάσκων αναλαμβάνει την υποχρέωση διοργάνωσης του μαθήματος, τη διδακτέα ύλη, τη διεξαγωγή των εξετάσεων, την πρόσκληση επίκουρων διδασκόντων και την αξιολόγηση του μαθήματος εκ μέρους των φοιτητών.

Προβλέπεται επίσης συνεργασία του ΠΜΣ με διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Η συνεργασία αυτή θα συνίσταται (α) στη δημιουργία κοινών ερευνητικών προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από τους κατάλληλους φορείς (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση), (β) στην παρακολούθηση εκ μέρους των φοιτητών μαθημάτων, κλινικών και εργαστηριακών δραστηριοτήτων στα εκεί ιδρύματα στις χρονικές περιόδους που δεν λειτουργεί το ΠΜΣ (π.χ. θερινοί μήνες), και (γ) συμμετοχή συναδέλφων του εξωτερικού στη διδασκαλία των μαθημάτων και των κλινικών σεμιναρίων.

Η παρακολούθηση, ο συντονισμός και εφαρμογή του προγράμματος ανατίθεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. σε Επιστημονική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη Δ.Ε.Π που κατέχουν θέσεις σχετικές με το αντικείμενο της Ψυχολογίας και ειδικότερα της Κλινικής Ψυχολογίας. Στις συναντήσεις της Επιτροπής συμμετέχει και ο εκλεγμένος εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Άρθρο 10 **Φοίτηση**

Α) Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Επιτρέπονται μέχρι δύο (2) δικαιολογημένες απουσίες ανά εξάμηνο, σε κάθε μάθημα.

